

APSTIPRINĀTI
Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes
2014. gada 31. janvāra sēdē

Ar grozījumiem, kas apstiprināti
Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes
2017. gada 26. oktobra sēdē
un
2017. gada 15. decembra sēdē

Metodiskie norādījumi „Noteikumi par mantojuma inventāra saraksta sastādīšanu mantojuma lietā”

I. Vispārīgie noteikumi

1. Zvērināts tiesu izpildītājs sastāda aktu par mantojuma inventāra sarakstu mantojuma lietā (turpmāk – mantojuma inventāra saraksts), pamatojoties uz notāra aicinājumu (Civillikuma 709. pants) un ieinteresētās personas iesniegumu, kurā izteikts lūgums sastādīt mantojuma inventāra sarakstu (turpmāk – iesniegums) (Tiesu izpildītāju likuma 74. panta pirmās daļas 3. punkts).
2. Ieinteresētajai personai ir tiesības brīvi izvēlēties zvērinātu tiesu izpildītāju, ievērojot Tiesu izpildītāju likuma 71. panta pirmajā daļā noteikto ierobežojumu. Tiesu izpildītājam nav tiesību atteikties pieņemt iesniegumu, ja mantojamās mantas vai tās daļas atrašanās vieta ir zvērināta tiesu izpildītāja amata vietai noteiktajās robežās (iecirknī) vai gadījumā, ja mantas atrašanās vieta nav zināma, - pēc mantojuma atstājēja pēdējās dzīvesvietas.
3. Zvērināts tiesu izpildītājs atturas no mantojuma inventāra saraksta sastādīšanas savās interesēs vai pēc tādas personas lūguma, kas ir viņa laulātais, bijušais laulātais, viņa vai viņa laulātā radnieks taisnā līnijā visās pakāpēs, sānu līnijā — līdz ceturtajai pakāpei un svainībā — līdz trešajai pakāpei, kā arī zvērināta tiesu izpildītāja vai viņa laulātā aizbildnībā vai aizgādnībā esošas personas vai zvērināta tiesu izpildītāja vai viņa laulātā adoptētāji vai adoptētie, kā arī tad, ja pastāv citi apstākļi, kuru ietekmē zvērināts tiesu izpildītājs pamatoti nevar saglabāt objektivitāti un neitralitāti.

II. Iesniegums par mantojuma inventāra saraksta sastādīšanu

4. Ieinteresētā persona iesniegumā norāda:
 - 4.1. ieinteresētās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietu, ja ieinteresētā persona ir fiziska persona, vai nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi, kā arī pilnvarotās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, ja ieinteresētā persona ir juridiska persona;
 - 4.2. mantojuma atstājēja vārdu, uzvārdu, personas kodu un pēdējo dzīvesvietu;
 - 4.3. zvērinātu notāru, pēc kura aicinājuma sastādāms mantojuma inventāra saraksts;
 - 4.4. iesnieguma sagatavošanas datumu;
 - 4.5. veidu, kādā izsniedzams mantojuma inventāra saraksts – papīra formā vai elektroniski, un ieinteresētās personas elektronisko pasta adresi, ja mantojuma inventāra saraksts izsniedzams elektroniskā formā parakstīts ar drošu elektronisko parakstu;
 - 4.6. kā arī šādu informāciju, ja ieinteresētajai personai tā ir zināma:
 - 4.6.1. mantojuma atstājējam piederējušo mantu un tās atrašanās vietu;

- 4.6.2. mantojuma atstājēja tiesības uz mantu, kas izriet no noslēgta līguma, iesniegumam pievienojot attiecīgā līguma, ja tāds ir, kopiju;
 - 4.6.3. mantojuma atstājēja prasījumus pret trešajām personām un prasījuma summu, iesniegumam pievienojot dokumentus, kas pamato šādus prasījumus, ja tādi ir;
 - 4.6.4. citu informāciju, kas var būt noderīga mantojuma inventāra saraksta sastādīšanai.
5. Zvērināts tiesu izpildītājs mantojuma inventāra sarakstā iekļauj to mantojuma atstājēja mantu, kas norādīta ieinteresētās personas iesniegumā un par kuras esību zvērināts tiesu izpildītājs pārliecinājies dabā vai veicot pārbaudes publiskos reģistros. Ja zvērināts tiesu izpildītājs konstatē arī citu iesniegumā nenorādītu mantojuma atstājēja mantu, to iekļauj mantojuma inventāra sarakstā.
 - 5¹. Neatkarīgi no ieinteresētās personas iesniegumā norādītā zvērinātam tiesu izpildītājam ir pienākums pārbaudīt, vai mantojuma atstājējam ir reģistrēta manta Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā, Valsts vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā, Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā un Uzņēmumu reģistra informācijas sistēmā, kā arī noskaidrot Kontu reģistrā, vai mantojuma atstājējam ir pieprasījuma noguldījuma vai maksājuma konti Latvijā strādājošās kredītiestādēs, krājaizdevu sabiedrībās vai pie maksājumu pakalpojumu sniedzējiem. Papildus zvērināts tiesu izpildītājs, pieprasot informāciju kredītiestādēm, noskaidro, vai mantojuma atstājējam ir finanšu instrumentu konti vai citas vērtības Latvijā strādājošās kredītiestādēs.
 6. Zvērināts tiesu izpildītājs mantojuma inventāra sarakstā neiekļauj mantu, kuras iekļaušanai inventāra sarakstā nepieciešams veikt darbības ārpus tās apgabaltiesas darbības teritorijas, pie kuras viņš iecelts. Par šādu mantu zvērināts tiesu izpildītājs informē ieinteresēto personu, izskaidrojot viņas tiesības vērties pie attiecīgās apgabaltiesas zvērināta tiesu izpildītāja.
 7. Ja ieinteresētā persona lūdz zvērinātu tiesu izpildītāju pieaicināt speciālistu mantas novērtējumam, zvērināts tiesu izpildītājs šo lūgumu izpilda, tiklīdz ieinteresētā persona iemaksājusi zvērināta tiesu izpildītāja saimnieciskās darbības kontā novērtējuma izdarīšanai nepieciešamos izdevumus. Zvērināts tiesu izpildītājs vērtības noteikšanai var izmantot arī ieinteresētās personas iesniegtu novērtējumu, ja zvērināts tiesu izpildītājs to atzīst par pieļaujamu un vērā ņemamu.

III. Mantojuma inventāra saraksta sastādīšana

8. Mantojuma lietā mantojuma inventāra sarakstu sastāda tas zvērināts tiesu izpildītājs, kuram ieinteresētā persona iesniegusi notāra aicinājumu. Vienā mantojuma lietā zvērināts tiesu izpildītājs sastāda tikai vienu mantojuma inventāra sarakstu (Civillikuma 708. panta pirmā daļa). Vienu inventāra sarakstu sastāda arī tajos gadījumos, ja pie zvērināta tiesu izpildītāja vēršas vairākas ieinteresētās personas.
9. Mantojuma inventāra saraksta sastādīšanai piemērojami visi Tiesu izpildītāju likuma 155. panta pirmās līdz sestās daļas noteikumi, ciktāl šajos metodiskajos norādījumos nav noteikts citādi. Visi mantojuma inventāra saraksta pielikumi pēc to noformēšanas kļūst par mantojuma inventāra saraksta neatņemamu sastāvdaļu.
10. Mantojuma inventāra sarakstā zvērināts tiesu izpildītājs uzskaita mantojuma atstājējam piederējušās ķermeniskās un bezķermeniskās lietas, tai skaitā, mantojuma atstājēja tiesības uz mantu un prasījumus pret trešajām personām, kas izriet no noslēgtiem darījumiem. Mantojuma

inventāra sarakstā norāda arī uz mirušā vārda atvērtos kontus (arī tos, kam ir negatīvs konta atlikums). Mantojuma inventāra sarakstā nenorāda mantojuma atstājēja parādus.

11. Mantojuma inventāra sarakstā norāda:

11.1. ieinteresētās personas vai ieinteresēto personu, ja tādas bijušas vairākas, vārdu, uzvārdu un personas kodu, ja ieinteresētā persona ir fiziska persona, vai nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi, kā arī pilnvarotās personas vārdu, uzvārdu un personas kodu, ja ieinteresētā persona ir juridiska persona;

11.2. zvērinātu notāru, pēc kura aicinājuma sastādīts mantojuma inventāra saraksts;

11.3. mantojuma atstājējam piederējušo mantu (arī tiesības uz mantu un prasījumus), kas konstatēta mantojuma inventāra saraksta sastādīšanas laikā;

11.4. katras mantas nosaukumu, pazīmes un vērtību;

11.5. veidu, kādā noteikta mantas vērtība;

11.6. mantas novērtēšanai pieaicinātā speciālista vārdu, uzvārdu, personas kodu, prakses vietu, ja tāda ir, un sertifikāta numuru.

12. Ja šajos norādījumos noteiktajā kārtībā mantas novērtēšanai nav pieaicināts sertificēts vērtētājs vai attiecīgās nozares speciālists, mantojuma inventāra sarakstā iekļautās mantas vērtība tiek noteikta šādā veidā:

12.1. nekustamā īpašuma vērtību noteic pēc Valsts zemes dienesta izsniegtās izziņas par īpašuma kadastrālo vērtību un mežaudzes vērtību vai Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā esošo informāciju, kas aktuāla pēc mantojuma atklāšanās (Civillikuma 655. pants);

12.2. kapitālsabiedrības pamatkapitāla daļu, vērtspapīru vai akciju vērtību nosaka pēc to nominālvērtības;

12.3. naudas līdzekļu vērtību pēc tās nominālvērtības saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas noteikto valūtas kursu;

12.4. kustamās mantas novērtējumu izdara zvērināts tiesu izpildītājs pēc šai apvidū esošajām cenām, ievērojot tās nolietojuma pakāpi;

12.5. prasījuma tiesībām vērtību nenorāda, bet norāda prasījuma summu, ja tāda ir zināma.

13. Ja mantojamās mantas vērtību noteikt nav iespējams, mantojuma inventāra sarakstā norādāms, ka manta nav novērtējama.

14. Ja miris viens no laulātajiem, kuru starpā pastāvējušas likumiskās laulāto mantiskās attiecības, un laulības laikā iegūta manta, kas reģistrēta uz mantojuma atstājēja vārda un ziņas par šādu mantu pieejamas publiskā reģistrā, šāda manta pilnā apmērā iekļaujama mantojuma inventāra sarakstā. Ja manta reģistrēta uz pārdzīvojušā laulātā vārda, to mantojuma inventāra sarakstā neiekļauj.

15. Mantojuma inventāra sarakstā iekļauto mantu nenodod glabāšanā.

16. Zvērināts tiesu izpildītājs mantojuma inventāra saraksta oriģinālu ar tam pielikumā esošajiem pielikumiem glabā zvērināta tiesu izpildītāja prakses vietā. Ja mantojuma inventāra saraksts sagatavots papīra formā, zvērināts tiesu izpildītājs izsniedz ieinteresētajai personai apliecinātu mantojuma inventāra saraksta norakstu. Ja mantojuma inventāra saraksts sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, zvērināts tiesu izpildītājs to nosūta elektroniskā pasta ziņojumā uz ieinteresētās personas norādīto elektronisko pasta adresi.

IV. Mantojuma inventāra saraksta papildinājumi un konfidencialitāte

17. Zvērināts tiesu izpildītājs pēc savas iniciatīvas vai ieinteresētās personas lūguma var izlabot mantojuma inventāra sarakstā pārrakstīšanās kļūdas, pieņemot par to atsevišķu lēmumu. Par pieņemto lēmumu zvērināts tiesu izpildītājs paziņo ieinteresētajai personai un zvērinātam notāram, pēc kura aicinājuma sastādīts mantojuma inventāra saraksts.
18. Ja laika posmā pēc mantojuma inventāra saraksta sastādīšanas un izsniegšanas, bet līdz zvērināts notārs pabeidzis mantojuma lietu, ieinteresētā persona vēršas pie zvērināta tiesu izpildītāja, kurš sastādījis mantojuma inventāra sarakstu, ar lūgumu veikt izmaiņas šajā sarakstā (piemēram, papildināt sarakstu ar jaunatklātu mantojuma atstājēja mantu vai izslēgt kādu mantu no saraksta), zvērināts tiesu izpildītājs, izvērtējis saņemtos dokumentus, var sastādīt inventāra saraksta papildinājumus vai grozījumus. Pēc tam, kad mantojuma lieta ir pabeigta, izmaiņas mantojuma inventāra sarakstā var veikt tikai pēc zvērināta notāra aicinājuma.
19. Attiecībā uz mantojuma inventāra sarakstu un citiem ar mantojuma inventāra saraksta sastādīšanu saistītajiem dokumentiem piemērojami Tiesu izpildītāju likuma 52. panta noteikumi.

V. Amata atlīdzība un nepieciešamie izdevumi

20. Zvērināts tiesu izpildītājs, saņemot iesniegumu par mantojuma inventāra saraksta vai tā papildinājuma sastādīšanu, informē ieinteresēto personu, ka viņai jāsedz zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzība un mantojuma inventāra saraksta vai tā papildinājuma sastādīšanai nepieciešamie izdevumi. Zvērināts tiesu izpildītājs var lūgt ieinteresēto personu iemaksāt naudas līdzekļus amata atlīdzības un nepieciešamo izdevumu segšanai zvērināta tiesu izpildītāja saimnieciskās darbības kontā vai arī skaidrā naudā apmaiņā pret Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētu kvīti par skaidras naudas pieņemšanu. Mantojuma inventāra saraksta sastādīšanas gaitā zvērināts tiesu izpildītājs var lūgt ieinteresēto personu iemaksāt papildus naudas līdzekļus, kas nepieciešami mantojuma inventāra saraksta sastādīšanai.
21. Ja ieinteresētā persona neiemaksā amata atlīdzību un mantojuma inventāra saraksta vai tā papildinājuma sastādīšanai nepieciešamos izdevumus vai papildus naudas līdzekļus, kas nepieciešami mantojuma inventāra saraksta sastādīšanai, zvērināts tiesu izpildītājs ir tiesīgs rakstveidā atteikties no mantojuma inventāra saraksta vai tā papildinājuma sastādīšanas.
22. Pēc naudas līdzekļu amata atlīdzības un nepieciešamo izdevumu segšanai saņemšanas saimnieciskās darbības kontā zvērināts tiesu izpildītājs par mantojuma inventāra saraksta sastādīšanu sagatavo rēķinu un izsniedz to ieinteresētajai personai.

Pārejas noteikumi

23. Grozījumi šo noteikumu 5. un 18. punktā, kā arī 5.¹ punkts stājas spēkā 2017. gada 10. novembrī.
24. Grozījumi šo noteikumu 5. un 11. punktā, kas apstiprināti 2017. gada 15. decembrī, stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī.

Norādījumi stājas spēkā 2014. gada 14. februārī.